Lietas Nr. 11290037515
Lietas arhīva Nr. K26-0242-16/3

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**

Rēzeknē 2016.gada 14.jūnijā

Rēzeknes tiesa
šādā sastāvā: tiesnese A.Jermacāne,
piedaloties prokuroram S.Braslam,
aizstāvei zvērinātai advokātei L.Vinogradovai,
izskatījusi atklātā tiesas sēdē krimināllietu
**/pers. A/,** personas kods /personas kods/,
**apsūdzībā par Krimināllikuma 185.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu**

**konstatēja:**

**/pers. A/ izdarīja svešas mantas tīšu bojāšanu, šādos apstākļos:**

/pers. A/ 2015.gada 25.septembrī ap plkst.02.30 atradās Ludzas novada Isnaudas pagasta Istalsnas ciemā pie individuālam uzņēmumam "/nosaukums/" piederošā veikala un, nolūkā tīsi izsist veikala logam stiklu, pacēla no zemes akmeni, iesvieda to veikala logā, tādējādi izsita veikala plastikāta logam dubulto stiklu EUR 72,60 vērtībā. Tā kā /pers. A/ mestais akmens caur sasisto loga stiklu iekrita veikala iekštelpā esošajā ledusskapī-vitrīnā, kurā atradās dažādi produkti, tad /pers. A/ rīcības rezultātā tika sabojāts ledusskapja-vitrīnas sānu stikls EUR 20,72 vērtībā, freona vads EUR 55 vērtībā un ledusskapī esošie produkti EUR 51,09 kopējā vērtībā.

Ar savām darbībā /pers. A/ nodarīja individuālajam uzņēmumam "/nosaukums/" mantisko kaitējumu EUR 199,41 apmērā, ko sastāda sabojāto priekšmetu kopējā vērtība.

*Ar šādām darbībām /pers. A/ izdarīja mazāk smagu noziegumu, kas paredzēts Krimināllikuma 185.panta pirmajā daļā.*

Tiesas sēdē apsūdzētais /pers. A/ savu vainu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzina pilnīgi, lūdza tiesas izmeklēšanā nepārbaudīt pierādījumus, kas apstiprina viņa vainu, paskaidroja, ka apsūdzība ir saprotama, pierādījumus neapstrīdēja. /pers. A/ pārstāve un aizstāve viņa lūgumu uzturēja. Prokurors atzina, ka pierādījumus, kas apstiprina apsūdzētā vainu, pārbaudīt nav nepieciešams, jo savu vainu viņš atzīst.

Tiesa, iepazinusies ar lietas materiāliem, atzīst, ka tajos nav pretrunu, kuras būtu nepieciešams novērst tiesas izmeklēšanā. Apsūdzētā vainu apstiprinošie pierādījumi ir iegūti Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā. Šaubu par apsūdzības pamatotību tiesai nav. Tāpēc, ņemot vērā apsūdzētā pārstāves, aizstāves un prokurora viedokli par apsūdzētā pieteikto lūgumu, un pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 499.panta pirmo un otro daļu, nolēma tiesas izmeklēšanā nepārbaudīt pierādījumus, kas apstiprina apsūdzētā vainu.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētā vaina viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā ir pierādīta pilnīgi ar viņa vaļsirdīgu savas vainas atzīšanu un visiem lietas materiāliem to kopumā un savstarpējā saistībā. Pierādījumu analīze un to uzskaitījums saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527.panta trešo daļu nav nepieciešami.

Tiesa atzīst, ka pirmstiesas izmeklēšanā apsūdzētā /pers. A/ prettiesiskās darbības ir pareizi kvalificētas kā Krimināllikuma 185.panta pirmajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums.

*Nosakot apsūdzētajam sodu, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un nodarīto kaitējumu, vainīgā personību, atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus.*

**Apsūdzētais /pers. A/** ir 16 gadu vecs, mācās Tiskādu internātpamatskolas 9. klasē, agrāk nav kriminālsodīts, 2015. gadā trīs reizes saukts pie administratīvās atbildības, tai skaitā divas reizes par apreibinošu vielu lietošanu (lietas 56.lapa).

Valsts probācijas dienesta Ludzas teritoriālās struktūrvienības sagatavotajā /pers. A/ izvērtēšanas ziņojumā norādīts, ka /pers. A/ nav pieejams ģimenes atbalsts. Negatīvā pieredze ģimenē, dzīvesveids un sociālie apstākļi ir ietekmējuši /pers. A/ uzvedību un veicinājuši destruktīvas personības veidošanos. /pers. A/ dzīvo bērnu namā 8 gadus. Pēdējā laikā ir saasinājušās /pers. A/ uzvedības problēmas. Personāls nespēj ietekmēt /pers. A/ uzvedību, par ko liecina skolas neapmeklēšana, klaiņošana un likumpārkāpumi.

/pers. A/ ir Tiskādu speciālās internātpamatskolas 9.klases skolēns un pamatizglītības iegūšana var būt kā pozitīvs resurss lietderīgai laika pavadīšanai un dod iespēju attīstīties un nākotnē arī iespēju iegūt profesiju, lai integrētos sabiedrībā un iekļautos darba tirgū. Nepieciešama stingrāka kontrole un uzraudzība.

Esošā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu veicinošie faktori ir /pers. A/ uzvedības un attieksmes problēmas – tendence klaiņot, neievērot bērnu nama iekšējās kārtības noteikumus, agresīva uzvedība, kas pastiprinās alkohola un apreibinošo vielu reibumā. Interešu trūkums, nelabvēlīgu draugu loks un izteiktas alkohola un apreibinošu vielu atkarības problēmas ir veicinājušas noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, kas būtiski paaugstina risku klienta kriminogēnai uzvedībai, pretlikumīgu darbību veikšanai. /pers. A/ ir psihiatra un narkologa uzskaitē sakarā ar socializētiem uzvedības traucējumiem un alkohola un apreibinošo vielu atkarības problēmām.

Valsts probācijas dienests uzskata, ka pastāv vidējs risks, ka /pers. A/ izdarīs jaunu noziedzīgu nodarījumu, ja nepārskatīs savu uzvedību un attieksmi pret likuma normu ievērošanu.

Tiesas sēdē /pers. A/ viņu raksturojošos datus neapstrīdēja, apgalvoja, ka sekmes mācībās ir labas, nākotnē vēlas apgūt metinātāja profesiju. Jaunus administratīvos pārkāpumus vai noziedzīgus nodarījumus izdarījis nav.

/pers. A/ pārstāve paskaidroja, ka no 1.jūnija /pers. A/ atrodas SIA "/nosaukums/". Šajā periodā /pers. A/ uzvedības problēmu nav bijis.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu /pers. A/ atbildību mīkstinošs apstāklis ir vaļsirdīga atzīšanās un izdarītā nožēlošana. Bez tam tiesa ņem vērā, ka viņš ir izmantojis Kriminālprocesa likuma 21.pantā noteiktās tiesības uz sadarbību, sadarbojoties ar izmeklēšanu un tiesu, un izvēloties vienkāršāku procesa veidu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.pantu atbildību /pers. A/ pastiprinoši apstākļi nav konstatēti.

Izvērtējusi apsūdzētā /pers. A/ personību raksturojošās ziņas, tiesa atzīst, ka apsūdzētajam par izdarīto noziedzīgo nodarījumu jāpiemēro sods piespiedu darbs.

/pers. A/ izdarītais noziedzīgais nodarījums saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu ir mazāk smags noziegums. Vainīgais ir tikai 16 gadus vecs, apgūst pamata izglītību. Ir konstatēti viņa atbildību mīkstinoši apstākļi - viņš ir atzinies nodarījumā un sniedzis patiesas liecības par nodarījuma izdarīšanas apstākļiem, tādējādi veicinot patiesības noskaidrošanu un noziedzīgā nodarījuma ātru izmeklēšanu, pēc 2015. gada 25.septembrī izdarītā noziedzīgā nodarījuma jaunus likumpārkāpumus izdarījis nav. Tāpēc tiesa atzīst, ka pamatojoties uz Krimināllikuma 66.pantu, /pers. A/ var atbrīvot no piespriestā soda, piemērojot likumā noteiktos audzinoša rakstura piespiedu līdzekļus.

Lai veicinātu orientāciju uz atturēšanos no pretlikumīgām darbībām un sabiedrības interesēm atbilstošas vērtību orientācijas veidošanās un nostiprināšanos, tiesa atzīst par lietderīgu /pers. A/ piemērot likuma "Par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu bērniem" 6.panta pirmās daļas 7.punktā paredzēto audzinoša rakstura piespiedu līdzekli, uzlikt par pienākumu veikt sabiedrisko darbu. Minētā likuma 11.panta pirmā daļa noteic, ka uzlikt par pienākumu bērnam veikt sabiedrisko darbu var uz laiku no 10 līdz 40 stundām. Ņemot vērā /pers. A/ vecumu, viņa personību raksturojošās ziņas, ar izdarīto noziedzīgo nodarījumu radīto kaitējumu un apstākļus, kādos šis noziedzīgais nodarījums izdarīts, tiesa atzīst, ka /pers. A/ jāuzliek pienākums veikt sabiedrisko darbu uz maksimālo likumā paredzēto laiku.

Izskaidrot nepilngadīgajam, ka saskaņā ar Krimināllikuma 66.panta otro daļu, piespriestais krimināls ods ir izpildāms, ja nepilngadīgais nepilda tiesas uzlikto pienākumu.

Cietusī/pers. C/ kriminālprocesā ir iesniegusi kompensācijas pieteikumu par individuālajam uzņēmumam "/nosaukums/" nodarīto mantisko zaudējumu EUR 199,41 apmērā (lietas 22.lapa). Prokurors cietušās pieteikto kaitējuma kompensācijas pieteikumu uzturēja, norādīja, ka saskaņā ar likuma "Par individuālo (ģimenes) uzņēmumu un zemnieka vai zvejnieka saimniecību" 10 panta pirmo daļu, kaitējuma kompensācijas pieteikums ir apmierināms.

/pers. A/ šo pieteikumu atzina pilnīgi. Šim viņa viedoklim piekrita viņa pārstāve un aizstāve.

Kriminālprocesa likuma 350.panta pirmā daļa noteic, ka kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskajām ciešanām un mantisko zaudējumu.

Individuālajam uzņēmumam "/nosaukums/" ir nodarīts mantiskais zaudējums EUR 199,41 apmērā. Zaudējuma apmērs pierādīts ar kriminālprocesā iegūtajiem pierādījumiem. Ne apsūdzētais, ne viņa pārstāve, ne aizstāve kompensācijas pieteikumā norādīto zaudējuma summu EUR 199,41 neapstrīdēja.

Individuālais uzņēmums "/nosaukums/" šajā kriminālprocesā par cietušo nav atzīts. Par cietušo atzīta šā uzņēmuma īpašniece /pers. C/. To, ka viņa ir šā uzņēmuma īpašniece, apstiprina IU "/nosaukums/" reģistrācijas apliecības kopija (lietas 23.lapa). Likuma "Par individuālo (ģimenes) uzņēmumu un zemnieka vai zvejnieka saimniecību"10 panta pirmo daļu, individuālā (ģimenes) uzņēmuma, zemnieka un zvejnieka saimniecības mantu veido individuālā uzņēmuma, zemnieka vai zvejnieka saimniecības īpašnieka manta vai attiecīgi ģimenes kopīpašums. Tāpēc individuālajam uzņēmumam "/nosaukums/" nodarītais zaudējums jāpiedzen par labu tā īpašniecei /pers. C/

Pirmstiesas kriminālprocesā /pers. A/ piemēroto drošības līdzekli – uzturēšanās noteiktā vietā jāatstāj līdz spriedums stājas likumīgā spēkā.

Lietā ir lietiskie pierādījumi – metāla nagla, trīs daktiloskopiskās plēves, sērkociņu kastīte, akmens – pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 240.panta pirmās daļas 5.punktu, tās kā lietas, kurām nav vērtības, pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā jāiznīcina.

Apsūdzēto aizstāvībai pieaicināta zvērināta advokāte. Viņai par darbu jāsamaksā no valsts līdzekļiem. Ņemot vērā to, ka /pers. A/ mācās pamatskolā un atrodas valsts apgādībā, tiesa uzskata, ka, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 85.panta pirmās daļas pirmo punktu, nepilngadīgais apsūdzētais ir atbrīvojams no samaksas par aizstāvja juridisko palīdzību kriminālprocesā.

Ņemot vērā iepriekš teikto un pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 511., 514., 522. un 530.pantu, tiesa

**nosprieda:**

**/pers. A/** atzīt par vainīgu Krimināllikuma 185.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar 60 (sešdesmit) stundām piespiedu darba.

Pamatojoties uz Krimināllikuma 66.panta pirmo daļu, atbrīvot nepilngadīgo /pers. A/ no piespriestā krimināls oda un piemērot viņam likuma "Par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu bērniem" 6.panta pirmās daļas 7.punktā un 11.pantā paredzēto audzinoša rakstura piespiedu līdzekli – uzlikt par pienākumu 40 (četrdesmit) stundas veikt sabiedrisku darbu.

Pamatojoties uz Krimināllikuma 66.panta otro daļu, noteikt, ka sods ir izpildāms, ja nepilngadīgais /pers. A/ nepilda tiesas uzlikto pienākumu.

/pers. A/ piemēroto drošības līdzekli uzturēšanās noteiktā vietā atstāt līdz spriedums stājas likumīgā spēkā.

Piedzīt no /pers. A/ par labu cietušajai /pers. C/ nodarītā zaudējuma atlīdzību EUR 199,41 ( simts deviņdesmit deviņus *euro* un 41 centu).

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240.panta pirmo daļu, lietiskos pierādījumus - metāla naglu, trīs daktiloskopiskās plēves, sērkociņu kastīti, akmeni – pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā iznīcināt.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 85.panta pirmās daļas 1.punktu, atbrīvot /pers. A/ no samaksas par aizstāvja juridisko palīdzību. Aizstāvei par sniegto juridisko palīdzību samaksāt no valsts līdzekļiem.

Spriedumu apelācijas kārtībā var pārsūdzēt vai noprotestēt Latgales apgabaltiesā 10 dienu laikā no dienas, kad kļuvis pieejams pilns tiesas spriedums, apelācijas sūdzību vai prokurora protestu iesniedzot Rēzeknes tiesā. Par pilna sprieduma pieejamības dienu noteikt 2016. gada 17.jūniju.

Tiesnese A.Jermacāne